

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/23/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918201082
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6918201082.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletého Z. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX, dieťa rodičov matky A. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX a otca Z. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky a otca proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 2P/83/2018-20 z 20. marca 2018, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Nariadené neodkladné opatrenie bude trvať najdlhšie do 24. 11. 2018.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie vyhovel napadnutým uznesením návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota (ďalej aj „ÚPSVaR Rimavská Sobota“) na nariadenie pobytu maloletého Z. v zariadení na výkon rozhodnutia súdu neodkladným opatrením. Dôvodom, pre ktorý súd prvej inštancie vyhovel návrhu bolo správanie sa maloletého vyhodnoteného navrhovateľom neodkladného opatrenia aj školou, ktorú maloletý Z. navštevuje ako neprispôsobivé a dlhodobý nezodpovedný prístup otca k výchove a starostlivosti o priaznivý vývoj maloletého Z.. Súd prvej inštancie považoval za nevyhnutné, aby bol maloletý Z. vyňatý z prirodzeného rodinného prostredia a umiestnený v režimovom zariadení v Reedukačnom centre Biele Vody, Mlynky, ktorý s umiestnením maloletého súhlasil. Pri rozhodovaní podľa ustanovení § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „C. m. p.“), podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok a článku 5 písm. a) až c) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“) zohľadňoval záujem maloletého dieťaťa, ktorý svojím správaním ohrozuje životy a zdravie svojich spolužiakov a vyučujúcich učiteľov.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podali odvolanie matka aj otec maloletého. Obaja tvrdili, že nie je potrebné nariadiť maloletému pobytu vo výchovnom zariadení, pretože sa o výchovu maloletého postarajú sami. Sľubovali usmerniť jeho správanie, chovanie na verejnosti, k bratovi a k spolužiakom. Matka tvrdila, že je na rodičovskej dovolenke, má usporiadané pomery, vychováva 6 detí, ktorých výchovu zvláda bez problémov. Poprela, že by súhlasila s dočasným umiestnením syna do zariadenia, ako sa uvádza v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Žiadala, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti.

3. Navrhovateľ neodkladného opatrenia ÚPSVaR Rimavská Sobota vo vyjadrení k odvolaniu rodičov maloletého popísal genézu rodiny maloletého Z.. Rodinu evidujú od roku 2007, kedy sa rodičia maloletého Z. rozviedli. Deti pochádzajúce z manželstva boli rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota z 29. 10. 2007 č. k. 9C/91/2007-28 zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá si po rozvode našla nového partnera, s ktorým si maloletý Z. nerozumel a dochádzalo ku konfliktom riešeným aj

políciou. V tomto období bola matka tehotná, psychicky labilná, pokúsila sa o samovraždu, z tohto dôvodu boli maloleté deti Z. a jeho brat Y. W., nar. XX. XX. XXXX umiestnení v krízovom centre. Podmienky na výchovu maloletých detí nemal ani ich otec, ktorý mal dom v exekúcii. Rozhodnutím Okresného súdu Rimavská Sobota z 26. 05. 2008 o predbežnom opatrení boli maloleté deti umiestnené do starostlivosti právnickej osoby Krízového strediska Amoret Lučenec. Ústavná starostlivosť maloletých detí nebola nariadená, z tohto dôvodu sa vrátili do rodinného prostredia. Matka absolvovala psychiatrické liečenie a po jeho návrate prejavila záujem o svoje deti. Z domácnosti matky maloletý Y. a Z. často utekali k svojmu otcovi z dôvodu, že druh matky Q. C. ich bil. Za zločin týrania blízkej osoby vo vzťahu k maloletému Z. bol Q. C. odsúdený a trestne stíhaná bola aj matka za prečin nebezpečného vyhrážania. Maloleté deti boli zverenú rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2P/10/2009 z 25. 02. 2009 do osobnej starostlivosti otca, ktorý výchovu maloletých detí zanedbával, preto boli opätovne uznesením o predbežnom opatrení maloleté deti Z. a Y. zverenú do ústavného zariadenia Krízové stredisko Centrum pre občana a rodinu Lučenec. Aj otec sa liečil ambulantne na psychiatrickej ambulancii a bol uznaný vinným z prečinu zanedbávania povinnej výživy. Ústavnú starostlivosť maloletých detí nariadil Okresný súd Rimavská Sobota rozhodnutím z 12. mája 2010. Už v Detskom domove Margaréta Lučenec sa začínali prejavovať známky neadekvátneho správania sa maloletého Z. voči svojmu bratovi, bil sa so spolužiakmi, vyrušoval na vyučovaní. Ústavnú starostlivosť zrušil Okresný súd Rimavská Sobota rozsudkom z 11. marca 2014 a deti zveril do osobnej starostlivosti matky. Napriek tomu sa deti prevažne zdržiavali u otca, keďže sa s nevlastnými súrodencami dostávali do sporov. Opätovne rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 2P/331/2014-42 zo dňa 08. 01. 2015 boli maloleté deti Z. a Y. zverenú do osobnej starostlivosti otca. Od roku 2016 až do februára 2017 žili obe maloleté deti s otcom v krízovom centre v Lučenci, kde navštevoval základnú školu. Základná škola v L. negatívne hodnotila správanie sa maloletého Z. (impulzívne konanie, odmietanie spolupracovať, ignorácia, používanie vulgarizmov, podráždenosť, nervozita, vyvolávanie konfliktov, vyjednávanie, zámerná provokácia brata, fyzické konflikty), v dôsledku čoho bol maloletý Z. aj priestupkovo riešený potom, ako spolužiakovi spôsobil zranenie pomliaždenie tváre s dobou liečenia 6 dní. Po dohode s otcom bol maloletý Z. dňa 26. 07. 2016 umiestnený do Reedukačného centra Čerenčany, kde zotrval do 27. 11. 2016. Keď sa rodina v roku 2017 presťahovala naspäť do obce I., deti začali navštevovať Základnú školu v I., odkiaľ dostal navrhovateľ správu o neadekvátnom správaní sa maloletého Z.. Rodine bolo uložené výchovné opatrenie - povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe, ktoré bolo realizované v spolupráci s akreditovaným subjektom Kľúč, n. o. Bratislava. Výchovné opatrenie bolo v decembri 2017 vyhodnotenú ako účinnú. Z dôvodu nevhodného správania sa maloletého bola kontaktovaná aj matka maloletých detí, ktorá nebola ochotná riešiť tieto problémy s odôvodnením, že deti sú zverenú do starostlivosti otca. Po absolvovaní prvotne uloženú výchovného opatrenia mal navrhovateľ neodkladnú opatrenia za to, že s maloletým Z. je možné viesť aktívny rozhovor, komunikuje s porozumením, uvedomuje si následky svojho správania, problémom je ale chýbajúca autorita v prirodzenom rodinnom prostredí. Z dôvodu konfliktov medzi bratmi pomáhal navrhovateľ neodkladnú opatrenia vybaviť prestup maloletého Z. zo Základnej školy v I. do Základnej školy v P. A.. Otec maloletého však Základnú školu v P. A. nenavštívil a prestup sa neuskutočnil. Na základe týchto skutočností hodnotí ÚPSVaR Rimavská Sobota prirodzenú prostredie maloletého Z. ako nepodnetné pre jeho ďalší zdravý vývoj a dospel k názoru o potrebe prevýchovy maloletého. Dlhodobé nevládnuteľné konanie maloletého Z. vyžaduje svojou závažnosťou a neprimeranosťou začať prevýchovný proces v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Otec maloletého nerešpektoval súdom nariadenú neodkladnú opatrenie, preto navrhovateľ podal 9. apríla 2018 návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

4. V reakcii na vyjadrenie ÚPSVaR Rimavská Sobota otec maloletého P. tvrdil, že o deti vždy bojoval, bol s nimi v kontakte aj počas ústavnej starostlivosti, bral si ich na víkend. Maloletý Z. sa dostal do konfliktu so spolužiakom z dôvodu, že mu spolužiak nadával do „špinavých cigáňov“. Potvrdil, že sa maloletý Z. so svojím súrodencom bije, ale nepovažoval to za dôvod pre nariadenie neodkladnú opatrenia. Prestup do Základnej školy v P. A. nevybavil z dôvodu, že v čase avizovanej návštevy bol práceneschopný. Tvrdil, že po absolvovaní ambulantnej protialkoholickú liečby abstinuje niekoľko rokov. Dôkazom o tom, že sa snaží riešiť problémové správanie maloletého Z. je to, že súhlasil s jeho umiestnením v Reedukačnom centre Čerenčany. Jeho správanie v reedukačnom centre vyhodnotila psychologička kladne a on ako otec je toho názoru, že pobyt v reedukačnom centre maloletému Z. neprospeš, skôr mu je na škodu, preto žiada, aby maloletý zotrval v domácom prostredí a súd našiel iné vhodné riešenie na korigovanie správania sa maloletého.

5. Matka maloletého Z. tvrdila, že pobyt v reedukačnom centre maloletému Z. neprospe, skôr mal na neho negatívny vplyv. Jeho správanie sa podľa matky v poslednom období zlepšilo, nie sú s ním problémy, lepšie vychádza aj s mladšími súrodencami. Tvrdila, že maloletý Z. potrebuje psychiatrickú liečbu, ktorú mu ona zabezpečí. Navrhla, aby súd opätovne nariadil účasť na výchovnom programe, ktoré bolo aj v minulosti vyhodnotené ako účinné.

6. Predmetom konania je nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku. Okrem Civilného mimosporového poriadku aplikuje odvolací súd na prejednávajúcu vec v súlade s § 2 ods. 1 C. m. p. aj ustanovenia Civilného sporového poriadku v otázkach, ktoré Civilný mimosporový poriadok neupravuje. Funkčne príslušným súdom na prejednanie odvolania rodičov proti uzneseniu súdu prvej inštancie podľa § 34 C. s. p. je odvolací súd. Odvolacie pojednávanie na prejednanie odvolania matky a otca odvolací súd nenariadil z dôvodu, že zákonné podmienky pre jeho nariadenie podľa § 385 ods. 1 C. s. p. splnené neboli. Konanie vo veci starostlivosti o maloletých je konaním, ktoré podľa § 23 ods. 2 C. m. p. môže začať aj bez návrhu. V konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu možno nariadiť podľa § 360 ods. 1 C. m. p. neodkladné opatrenie aj bez návrhu. Neodkladné opatrenie v prejednávanej veci bolo nariadené na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota a uvedené ustanovenia cituje odvolací súd len pre vysvetlenie, z akého dôvodu nie je podľa § 65 C. m. p. viazaný rozsahom odvolania (odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu) ani odvolacími dôvodmi podľa § 66 C. m. p. a z akého dôvodu doplnil dokazovanie v odvolacom konaní podľa § 68 C. m. p. (odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné). Po doplnení dokazovania vyžiadanim si správ dospel odvolací súd k názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a je potrebné ho podľa § 387 ods. 1, 2 C. m. p. potvrdiť.

7. Spolu so spisom o návrhu ÚPSVaR Rimavská Sobota na nariadenie neodkladného opatrenia boli odvolaciemu súdu predložené aj predchádzajúce spisy týkajúce sa maloletých detí Z. a Y. W., ktoré potvrdzujú údaje poskytnuté ÚPSVaR Rimavská Sobota v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a vo vyjadrení k odvolaniu rodičov ohľadne maloletých detí. Súhrnnou informáciou z týchto spisov je, že rodičia maloletého Z. nezvládajú jeho výchovu, problémy v správaní sa maloletého Z. opakujú a výchovné opatrenia uložené súdom mali efekt, ale len na krátku dobu. Maloletý Z. podľa správy Základnej školy v I. opakovane narušuje vyučovací proces, porušuje školský poriadok, nerešpektuje vyučujúcich, uráža ich, vyhráža sa im, obchytáva spolužiacky, fajčí v budove a areáli školy a psychicky šikanuje spolužiakov. Maloletý Z. nerešpektuje pokyny a príkazy vyučujúcich. Do školy doniesol už paralyzér a obušok. Škola hodnotí maloletého Z. ako emocionálne nevyrovnaného, vzťahovačného, afektívne labilného s impulzívnymi reakciami, ktorý reaguje výbušne.

8. Dopytmi z 24. mája 2018 na Základnú školu Hodejov, ÚPSVaR Rimavská Sobota, Reedukačné centrum Biele Vody a Okresný súd Rimavská Sobota odvolací súd zistil, že od nariadenia neodkladného opatrenia do uskutočnenia výkonu rozhodnutia na návrh ÚPSVaR Rimavská Sobota dňa 24. mája 2018 nenastala zmena v správaní sa maloletého Z. ani k lepšiemu ani k horšiemu. Rodičia sa nezaujímal o správanie maloletého Z.. Otec bol v tomto období v škole len raz za účelom oznámenia, že maloletý Z. je chorý. Škola oznámila, že v mesiacoch marec a apríl 2018 maloletý Z. často vymeškával vyučovacie hodiny, zo 111 vyučovacích hodín bolo ospravedlnených 78 a 33 vyučovacích hodín bolo neospravedlnených. Výkon rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia sa uskutočnil odňatím maloletého otcovi v spolupráci s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v priestoroch školy. Od 24. 05. 2018 sa maloletý P. nachádza v Reedukačnom centre Biele Vody, Mlynky, je zaradený do vyučovacieho procesu, navštevuje 7. ročník základnej školy, zatiaľ sa vyšetreniu nepodrobil.

9. Podľa § 367 ods. 1 C. m. p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

10. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1 C. m. p. je podľa ods. 3 tohto zákonného ustanovenia vykonateľné vyhlásením alebo jeho vyhotovením. Výkon rozhodnutia, ktorého správnosť odvolací súd preskúmava, nariadil Okresný súd Rimavská Sobota v konaní sp. zn. 7Em/1/2018 uznesením zo 16. mája 2018.

11. Výchova maloletých detí je súčasťou rodičovských práv a povinností (§ 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine). Pokiaľ rodičia výchovu maloletých detí nezvládajú, môže do výchovy detí zasiahnuť štát prostredníctvom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, právomoc ktorého vymedzuje zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon č. 305/2005 Z. z. definuje sociálnoprávnu ochranu detí ako súbor opatrení na zabezpečenie ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ktorá rešpektuje jeho najlepší záujem podľa medzinárodného dohovoru, na zabezpečenie výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí a na zabezpečenie náhradného prostredia dieťaťa, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine. ÚPSVaR Rimavská Sobota v súlade so svojimi kompetenciami od prvej evidencie rodiny napomáha rodičom pri výchove maloletého U. a jeho brata Y., avšak predchádzajúce výchovné opatrenia nemali trvalý účinok. Po zrušení ústavnej výchovy rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 7P/17/2014 a zverení maloletého Z. do osobnej starostlivosti matky bol rozhodnutím súdu nariadený dohľad nad výchovou maloletého Z. a jeho brata Y., ktorý vykonával ÚPSVaR Rimavská Sobota a zo správy založenej v spise Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2P/331/2014 vyplýva, že pod dohľadom orgánu sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately otec maloletých detí zvládal výchovu synov, ale po ukončení dohľadu sa výchovné problémy s maloletým Z. navrátili.

12. Druhy výchovných opatrení upravuje Zákon o rodine v § 37. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine môže súd rozhodnúť o uložení výchovných opatrení vo forme napomenutia dieťaťa alebo jeho rodičov, nariadením dohľadu nad výchovou maloletého dieťaťa, uložením obmedzení v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, uložením povinnosti dieťaťu a jeho rodičom podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v ods. 2 nevedli k náprave, môže súd podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine dočasne odňať maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli a nariadiť maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na 6 mesiacov.

13. Nariadiť maloletému dieťaťu pobyt v ústavnom zariadení za účelom zabezpečenia odbornej pomoci je možné rozhodnutím vo veci samej, ale aj neodkladným opatrením súdu. Formu neodkladného opatrenia volí súd v prípade, ak umiestnenie maloletého dieťaťa do špecializovaného zariadenia neznesie odklad. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že vzhľadom na stupňujúce sa nevhodné správanie maloletého Z. bolo potrebné bezodkladne zasiahnuť do výchovy tohto maloletého dieťaťa a v záujme čo najskoršej socializácie maloletého Z. umiestniť ho bezodkladne do Reedukačného centra Mlynky, Biele Vody charakterizovaného ako inštitucionálne zariadenie, v ktorom sa realizuje náhradná ústavná a prevýchovná starostlivosť o opustené, ale aj mravne narušené deti. Rodičia sa pokúšali zvládnuť výchovu maloletého Z., ale bezúspešne. Maloletý Z. potrebuje pre svoj zdravý vývoj a nápravu odbornú pomoc, ktorú môže poskytnúť špecializované zariadenie. Nevhodné a agresívne správanie sa maloletého Z. obťažuje a ohrozuje jeho okolie, preto bolo dôvodné vyňať ho z doterajšieho prostredia a umiestniť dočasne v špecializovanom zariadení, kde sa naučí korigovať svoje správanie.

14. Súd prvej inštancie v napadnutom uznesení nevymedzil dobu, po ktorú má maloletý Z. zotrvať v reedukačnom centre. Súd prvej inštancie opomenul, že podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine ide vždy o dočasné výchovné opatrenie, ktoré nesmie prekročiť zákonom určenú dobu trvania najdlhšie 6 mesiacov. Zo spisu nevyplýva, že by súd prvej inštancie začal konanie vo veci samej (o uložení výchovného opatrenia alebo iné), preto podľa § 330 ods. 1 C .s. p. v súlade s § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine odvolací súd určil dobu trvania neodkladného opatrenia najdlhšie do 24. 11. 2018, kedy uplynie 6 mesačná doba od prevzatia maloletého Z. Rozhodnutie do Reedukačného centra Biele Vody na základe uznesenia Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 7Em/1/2018-32 zo 16. mája 2018.

15. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).